

ת"ד 9238/08/20 - דוד אנקוא נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

ת"ד 9238-08-20 מדינת ישראל נ' אנקוא
תיק חיצוני: 2016712020

בפני	כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי
מבקש	דוד אנקוא
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

בפני בקשת הנאשם לחזרה מהודאה ולביטול פסק הדין.

כנגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של חוסר שליטה ברכב בניגוד לתקנה 26(4) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**"), סטייה מנתיב הנסיעה בניגוד לתקנה 40א לתקנות התעבורה, נהיגה בקלות ראש בניגוד לסעיף 62(2) לתקנות התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א-1961 והתנהגות הגורמת נזק בניגוד לתקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה.

על-פי עובדות כתב האישום, בתאריך 24.4.2020 בסמוך לשעה 02:53 נהג המבקש ברכב משא סגור (להלן: "**הרכב**") ברחוב ארתור הנטקה בירושלים. המבקש נהג ברכב במצב השולל שליטה בו בכך, שחרף העובדה שביקר במרפאת "טרם" בתאריך 24.4.2020 בשעה 01:29, והוזהר שקיבל תרופה מטשטשת ואסור לו לנהוג במשך 4 שעות, נהג ברכב הפרק הזמן האמור. המבקש נהג בקלות ראש וברשלנות בכך שבמהלך נסיעתו סטה ימינה, פגע בשני כלי רכב חונים, פרץ חומת אבן ונפל לתוך גג בניין כאשר רכבו הפוך (להלן: "**התאונה**"). כתוצאה מהתאונה נפגע הנאשם ונזקק לטיפול רפואי ורכבו ניזוק.

רקע עובדתי

בתאריך 3.1.2021 התקיים דיון בנוכחות המבקש ובא כוחו דאז עו"ד משה רווח בו הציגה המשיבה את הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים. ב"כ המבקש אישר את ההסדר ואמר כי ההסדר הוסבר לנאשם, הוא הבין אותו ומסכים לו.

המבקש אישר את דברי בא כוחו אישר, כי ההסדר הוסבר לו הוא הבין אותו, מסכים לו והודה בכתב האישום.

נוכח הודאתו הורשע המבקש במיוחס לו בכתב האישום והושתו עליו בהתאם להסדר הטיעון פסילה של 6 חודשים בניכוי הפסילה המנהלית של 30 ימים, מאסר על תנאי של חודשיים למשך שנתיים שלא יעבור על עבירה של גרימת תאונת דרכים בה נפגע אדם חבלה של ממש, פסילה על תנאי של 3 חודשים למשך 3 שנים וקנס בסך 1,000 ₪.

בתאריך 1.2.2021 כחודש לאחר מתן גזר הדין הודיע המבקש על החלפת ייצוג בתיק והגיש בקשה לחזרה מהודייתו עמוד 1

ולביטול פסק הדין.

בתאריך 14.2.2021 התקיים דיון בבקשה.

טענות המבקש

המבקש מבקש לחזור בו מהודאתו בעובדה אחת המפורטת בסעיף 2 בעובדות כתב האישום לפיה הוא "הוזהר" כי קיבל תרופה מטשטשת ואסור לו לנהוג במשך 4 שעות.

לטענתו, על אף שעל מכתב השחרור ממרפאת טרם (ת/2) שנמסר לידי ועליו חתם, הוטבעה חותמת בה נכתב "החולה הוזהר שקיבל תרופה מטשטשת ואסור לו לנהוג שעות 4" הוא לא ראה את האזהרה, לא ידע על קיומה, לא קיבל הסבר כלשהו לגביה ולא נאמר לו דבר בעניינה גם לא על ידי הפקידה שהחתימה אותו על מכתב השחרור.

לטענת המבקש, הוא לא היה מודע לקיומה של האזהרה בדבר איסור הנהיגה ולכך שבתרופות שקיבל קיימת סכנה כלשהי לטשטוש או הרדמות. לטענתו, כיון שחשש לגעת במסמך השחרור שקיבל עקב חשש מהדבקות במחלת הקורונה הוא שם אותם בתיקו ולא נתן דעתו לכתוב בו. לטענתו גרסה זו עולה גם מההודאה שמסר במשטרה (ת/1).

לטענת המבקש התברר לו בדיעבד, כי הסדר הטעון לא הוסבר לו כראוי ואילו היה מודע לכך שהודה בכך שהוזהר כי אסור לו לנהוג לא היה מודה במיוחד לו בכתב האישום. לטענתו עורך הדין שייצג אותו הבהיר לו כי אין משמעות הודאתו כי ידע שהוזהר או שהיה מודע לכך שאסור לו לנהוג אלא רק שבדיעבד התברר לו שנכתבה אזהרה על מכתב השחרור שנמסר לו. ב"כ המבקש השמיע הקלטה של מספר שיחות בין המבקש לבא כוחו מתוך הפלאפון של המבקש אך לא הגיש לבית המשפט.

בדיון הבהיר ב"כ המבקש כי הודאת המבקש בכך שידע על קיומה של האזהרה בדבר איסור הנהיגה תגרום לכך שהוא לא יהיה זכאי לכיסוי ביטוחי כיון שפוליסת הביטוח מחריגה מקרים מסוג זה והוא יאלץ לשאת בנזקים שנגרמו כתוצאה מהתאונה. ב"כ המבקש אמר כי המבקש מסכים להודות בכל עובדת כתב האישום, זולת העובדה כי ידע על קיומה של האזהרה, מסכים להרשאות בהוראות החיקוק וכן לעונש שהוצג במסגרת הסדר הטיעון.

טענות המשיבה

לטענת המשיבה לבית המשפט אין סמכות להורות על ביטול פסק הדין לאחר מתן גזר דין. לטענתה המשיב נכח בדיון והיה מיוצג והבין את ההסדר שהוצג בו. לטענתה המטרה היחידה של הבקשה נועדה למנוע הסרת הכיסוי הביטוחי ונשיאה בנזקי התאונה לה גרם המבקש.

דין והכרעה

סעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 קובע כי:

"(א) הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

(ב) התיר בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודייתו אחרי הכרעת הדין, יבטל בית

עמוד 2

המשפט את הכרעת הדין במידה שיסודה בהודיית הנאשם ויחדש את הדין אם הדבר מתחייב מן הנסיבות" (הדגשה שלי ש.ז.א).

בהתאם להלכה, האפשרות לחזור מהודיה הינה החריג וזאת במקרים בהם יש חשש ממשי כי ההודיה ניתנה שלא מרצון חופשי.

כך, בע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל מיום 25.12.2002 נקבע כי:

"ככלל, משניתנה הודיה בבית-המשפט, והתקיים הליך שבית-המשפט העמיד בו את הנאשם על משמעויותיה של ההודיה ועל התוצאות שהוא צפוי להן בעקבותיה, תישאר הודיית הנאשם על-כנה, והנאשם לא יהיה רשאי לחזור בו ממנה מן הטעם שנכזבה תוחלתו להקלה בעונש. לבית-המשפט נתון שיקול-הדעת - על-פי הסמכות המסורה לו בסעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי - להתיר לנאשם לחזור בו מהודייתו מנימוקים מיוחדים. היתר כאמור יינתן בנסיבות חריגות, בהתקיים פסול בהודיה עקב פגם ברצונו החופשי ובהבנתו של הנאשם את משמעות הודייתו, או אם ההודיה הושגה שלא כדין באופן המצדיק פסילתה".

עוד נקבע כי כאשר ההודיה ניתנת כאשר הנאשם מיוצג וההודיה ניתנה בעצה אחת עם הסניגור ככלל הנטייה תהיה שלא לאפשר לנאשם לשוב בו מהודיה אלא במקרים ייחודיים של כשל בייצוג (השוו ע"פ 3914/08 עאסלה נ' מדינת ישראל מיום 8.9.2008).

בע"פ 3754/91 מדינת ישראל נ' סמחאת מיום 14.11.1991 גישת הרוב נקטה בגישה מקלה יותר ונקבע כי אף "רצונו הכן והנחוש של המערער לנסות להוציא לאור את צדקתו" עשוי להוות שיקול מכריע לאפשר לו לשוב מהודייתו וזאת ככל שטרם נגזר דינו. כך לדברי כב' השופט גולדברג:

"בבוא בית המשפט לשקול, אם לתת לנאשם רשות לחזור בו מהודאתו לפני גזר הדין, לא די, לדעתי, בבירור השאלה, אם ההודאה ניתנה בשעתה מרצונו הטוב והחופשי של הנאשם. סבורני, כי גם אם השתכנע בית המשפט בכך, עוד עליו לשאול עצמו, מהי הסיבה הכנה והאמיתית אשר מביאה את הנאשם לבקש את החזרה מן ההודאה. אם סובר הנאשם, כי טעה בשיקוליו בעת שהודה, והמטרה האחת והיחידה העומדת ביסוד בקשתו היא כי תינתן לו ההזדמנות להוכיח את חפותו, כי אז נכון וראוי הוא שלא להכביד תמיד במשקלם של אותם "נימוקים מיוחדים", הנדרשים בסעיף 153(א) הנ"ל".

וכך דברי כב' השופט נתניהו:

"אין חולק, כי צריכים להתקיים "נימוקים מיוחדים שיירשמו" כדי שבית המשפט ירשה לנאשם לחזור מהודאתו. הטעם לכך ברור. פסיחה על שתי הסעיפים, בין הודאה לבין חזרה ממנה, משבשת את ההליך השיפוטי התקין, גורמת לאובדן זמן שיפוטי יקר ולבזבז עתותיהם של עדים ופרקליטים, ולעתים אף מביאה לכך שלא ניתן עוד להעלות עדים חשובים על דוכן העדים זהו שיקול כבד משקל, שאין להקל ראש בחשיבותו. מצד שני, אין להכביד על נאשם, שרצונו לחזור בו מהודאה נובע מטעם ענייני וכן, ולא מתוך תמרון פסול".

וכן דברי כב' השופט רובינשטיין בע"פ 10478/09 פלוני נ' מדינת ישראל מיום 24.6.2010:

"מן הפסיקה נמצאנו למדים, כי הדגש המרכזי בכגון דא מושם בראש וראשונה על שאלת רצונו החופשי של הנאשם בשעת ההודיה, ומידת הבנתו את משמעות החלטתו. ברי כי ההליך הפלילי אינו "תכנית כבקשתך" ואין לאפשר לנאשם לתעתע בבתי המשפט (ובתביעה); ועם זאת, יש מקום לבדוק כראוי את "אותות האמת" של החזרה מהודיה, שמא יש בה ממש".

לפיכך בבחינת האפשרות לחזרת נאשם מהודייתו וביטול הכרעת הדין על בית המשפט להתמקד בשאלה מה הניע את הנאשם לבקש חזרה מהודיה, כפי שנקבע בע"פ 6028/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** מיום 20.3.2014:

"המבחן המהותי אשר על-פיו תוכרע בקשת נאשם לחזור בו מהודייתו הוא 'מבחן המניע', קרי "האם מדובר ברצון כן ואמתי מצד הנאשם לחזור בו מהודאת שווא שמסר, ולהוכיח את חפותו, או שמא מדובר במהלך טקטי שנועד לגרוף תועלת משפטית כלשהי. מבחינת העיתוי איננו אלא כלי עזר משפטי, לצורך הכרעה במבחן המניע"...גישה מקלה יתר על המידה כלפי נאשם המבקש לחזור בו מהודייתו מוסרת בידו כוח שניתן לנצלו לרעה, יוכל נאשם להודות במסגרת הסדר טיעון, לגרום בכך לביטול שלב ההוכחות, ולימים, לפני גזר הדין, יבקש לחזור בו מהודייתו. בינתיים עלולות ראיות התביעה להישחק וחקר האמת ידחק...לא בכדי מורה החוק כי יש צורך ב'נימוקים מיוחדים שירשמו', כדי שהודיה והסדר טיעון לא יהיו תלויים על בלימה, על מנת להבטיח בטחון, יציבות ורצינות".

גם לעיתוי הבקשה ניתנה חשיבות מכרעת. אם הוגשה הבקשה קודם למתן גזר הדין יטו בתי הדין לאפשר לנאשם לשוב בו מהודייתו בחופשיות רבה יותר כיון שלאחר מתן גזר הדין קיים חשש שהנאשם מבקש לחזור בו מההודיה לאחר שהתברר לו כי הושת עליו עונש חמור מכפי שציפה והודייתו לא השתלמה לו. דהיינו מדובר בטעות "בכדאיות ההודיה".

ברע"פ 2292/08 **אמסלם נ' מדינת ישראל** מיום 30.3.2009 קבעה כב' השופטת פרוקצ'יה :

"מתן היתר גורף לנאשם לחזור בו מהודיה באשמה פירושו מתן היתר לסטות מנתיבו של ההליך הפלילי שהתגבש בהתאם להודיית הנאשם, והעמדתו במידה רבה לשליטתו של הנאשם, ובכלל זה, למהלכים מניפולטיביים מצידו, שיסודם בהערכות משתנות של סיכונים וסיכויים באסטרטגיה דיונית כזו או אחרת. חשש זה כבד במיוחד כאשר הבקשה לחזור מן ההודיה עולה בשלב מתקדם של המשפט, ועל אחת כמה וכמה לאחר מתן הכרעת דין וגזר דין, או בשלב ערעור. בנסיבות כאלה, החשש מניצול ההליך הפלילי כאמצעי תימרון בידי נאשם, המבקש לבחון את תוצאות ההליך ועל-פיהן להחליט אם לדבוק בהודייתו או לחזור בו ממנה ולחדש את המשפט, אינו חשש סרק".

משכך, יש לבחון את המניע של הנאשם לשוב בו מהודייתו ולבחון האם בקשתו נובעת מרצונו הכן ליתן לו יומו בבית המשפט באספקלריית העיתוי בה הוגשה הבקשה.

הבקשה לחזרה מהודאה הוגשה כחודש לאחר מתן גזר הדין בעניינו של המבקש. המבקש שהיה מיוצג על ידי עורך דין נכח בדיון בו נגזר דינו, אישר כי הבין את הסדר הטיעון לאחר שהוסבר לו על ידי עורך דינו והודה במיוחס לו בעובדות כתב האישום. גם עורך הדין אישר בדיון כי ההסדר הוסבר למבקש הוא הבין אותו ומסכים לו. בנסיבות אלה איני סבורה כי התקיים פסול בהודעתו של המבקש עקב פגיעה ברצונו החופשי ובהבנתו את משמעות ההודיה.

המבקש אינו כופר באחריות לתאונה ומסכים לעונש שהוטל עליו במסגרת גזר הדין. דהיינו, מטרת הבקשה אינה לאפשר למבקש להוכיח את חפותו. המבקש מבקש לחזור בו מהודאתו לאחר שהתברר לו שהודאה בכך שידע על

האזהרה שקיבל לאחר השחרור מ"טרם" תגרום להסרת הכיסוי הביטוחי ותאלצו לשלם עבור נזקי התאונה.

לאחר שעיינתי בהודאת הנאשם (1/ת) במכתב השחרור מ"טרם" (2/ת) ושמעתי את השיחות המוקלטות בין המבקש ובא כוחו איני סבורה כי מדובר במקרה ייחודי של כשל בייצוג.

בשים לב לעיתוי בו הוגשה הבקשה איני סבורה כי מתקיימים במקרה שבפני נימוקים מיוחדים המצדיקים קבלת הבקשה.

בנסיבות אלה דין הבקשה להידחות.

הבקשה נדחית.

מזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ד' אדר תשפ"א, 16 פברואר 2021, בהעדר
הצדדים.